

DEEL 4

Leeft u om te werken of werkt u om te leven? Steeds meer Nederlanders dromen van een vervroegd pensioen. Of van een sabbatical; een jaartje weg uit de ratrace om te reizen, te studeren of een andere passie te volgen. Beleggen kan helpen deze dromen te financieren.

TIP

voor de planner

Vrijstellingen voor de schenkbelasting kunnen eenmalig tot 100.800 euro (102.000 in 2019) worden opgehoogd, op voorwaarde dat het geld wordt gebruikt voor de aankoop, verbouwing of hypotheekaflossing van de eigen woning. De ontvanger (of diens partner) moet tussen de 18 en 40 jaar zijn.

OVER DE AUTEUR

Manno van den Berg schreef als financieel journalist 20 jaar over geldzaken en is co-auteur van het boek 'Beleggen is niet eng'.

WAT GEBEURT ER BIJ overlijden?

We bouwen vermogen op om onze doelen te bereiken, maar niet alles is te plannen. Wat gebeurt er bij overlijden? Zijn er nabestaanden en zo ja, wat is hun financiële plaatje?

Iedereen die vermogen heeft of dat aan het opbouwen is, ziet dat na overlijden liever niet in de zakken van de fiscus of verre familie verdwijnen. In de Verenigde Staten is er zelfs een trend waarbij alleenstaanden of stellen hun vermogen zo veel mogelijk opmaken; *dying broke*. Lastig is dat wel, zonder glazen bol. Vermogen omzetten in levenslange uitkeringen bij een verzekeraar is dan de gemakkelijkste oplossing. Alles wat overblijft nalaten aan een goed doel is een andere mogelijkheid. Erkende goede doelen hoeven daar in Nederland geen belasting over af te dragen.

Mensen met partner en kinderen willen doorgaans dat na overlijden hun vermogen naar die naaste familie gaat, bij een zo laag mogelijke aanslag erfbelasting. Daarvoor zijn er enkele mogelijkheden. Maar laten we eerst kijken naar wat er tijdens de opbouwfase van een kapitaal geregeld zou kunnen worden.

SAMEN EERDER MET PENSIOEN

Veel Nederlanders willen niet in hun eentje eerder met pensioen, maar samen met hun partner. Deze zal veelal hiervoor zelf sparen of beleggen, maar als diens financiële middelen tekortschieten, zal de meestverdienende partner iets meer opzij moeten zetten. Dat geldt zeker als de partner jonger is en een

langere periode tot aan de AOW heeft te overbruggen.

Wat als de meestverdienende partner wegvalt en de vermogensopbouw stopt? Dat heeft ingrijpende gevolgen voor het uitgestippelde financiële plan én voor het actuele huishoudplaatje. Was de overledene in loondienst, dan is het waarschijnlijk dat de partner een partnerpensioen, ook wel nabestaandenpensioen genoemd, van de pensioenuitvoerder(s) krijgt. De hoogte daarvan is te vinden op het jaarlijkse pensioenoverzicht van de uitvoerder, maar ook op de website

www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Doorgaans gaat het om 70 procent van het ouderdomspensioen.

Onder voorwaarden (onder meer bij kinderen onder de 18 jaar) kan de partner nog aanspraak maken op een uitkering van de overheid, de nabestaandenuitkering Anw.

OVERLIJDENSRSICOVERZEKERING

Als er nog weinig eigen vermogen is opgebouwd, kan een zelf afgesloten overlijdensrisicoverzekering, een die bijvoorbeeld voor tien of twintig jaar dekking biedt, financiële gaten opvangen. De hoogte van de uitkering bepaalt u zelf bij afsluiten, de premie wordt daar vervolgens op afgestemd. In andere financiële

producten kan overigens ook een overlijdensrisicodekking zijn verwerkt. Houd daar rekening mee. Vooral aan hypotheken hangt door- gaans een overlijdensrisicodekking.

Denk ook aan de praktische afwikkeling van overlijden. Laat instructies na voor nabestaanden, met een goed overzicht van wat er is geregeld. Zijn er beleggingen, overweeg dan of de partner of eventuele andere nabestaanden hiermee uit de voeten kunnen. Zijn ze in staat een effectenportefeuille te beheren en hoe gaat dat als er straks erfbelasting over de beleggingen verschuldigd is en er plukjes verkocht móeten worden?

TIJDENS DE OPBOUW VAN EEN KAPITAAL KAN EEN VERZEKERING FINANCIËLE GATEN BIJ OVERLIJDEN VOORKOMEN

Wellicht is er binnen de familie wat beleggingseducatie nodig.

VERMOGEN NALATEN

Als er eenmaal voldoende geld is opgebouwd, kan de droom van een eerder pensioen worden verwezenlijkt. Maar wat gebeurt er met dat vermogen als u komt te overlijden?

Is er sprake van een partner, dan ligt het voor de hand dat u deze goed verzorgd wilt achterlaten. Is er tussen partners een gemeenschap van goederen, dan vererft bij overlijden van een van beiden de helft van het gezamenlijke vermogen. Anders gaat het om de aanwijsbare bezittingen van de

overledene. Let op, bij huwelijkse gesloten na 1 januari 2018 geldt er een beperkte gemeenschap van goederen: alleen vermogen dat tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap is opgebouwd, geldt nog als gemeenschappelijk bezit.

Bij een overlijden klopt ook de fiscus aan. Voor partners (huwelijk, geregistreerd en samenwonend) geldt een ruime vrijstelling voor de erfbelasting, over 2018 is dat 643.194 euro. Daarboven gelden tarieven van 10 en vervolgens 20 procent. Voor (klein)kinderen geldt een vrijstelling van 20.371 euro, voor derden (broer, zus, goede vriend) 2.147 euro.

ERFBELASTING BESPAREN

Een testament is een belangrijk middel om nabestaanden erfbelasting te besparen. Het vermogen kan zodanig worden verdeeld, dat de erfdelen zo veel mogelijk binnen de vrijstellingen blijven. Houd daarboven ook rekening met de oplopende tarieven voor erfbelasting. Bij grotere vermogens en een kleine kring nabestaanden zal het betalen van erfbelasting echter niet geheel kunnen worden voorkomen.

Een andere tip is om tijdens het leven al vermogen door te geven, door te schenken. Ook dat is belast, met schenkelasting, maar ook hier zijn er vrijstellingen. Deze zijn bovendien jaarlijks te gebruiken: 5.363 euro voor kinderen, 2.147 euro voor kleinkinderen, derden en de eigen partner (bedragen in 2018).

Elk jaar binnen deze vrijstellingen iets geven, vermindert toekomstige erfbelasting. Aan kinderen van 18 tot en met 39 jaar kan er eenmalig belastingvrij tot 25.731 euro worden geschonken.

Het geld moet wel beschikbaar zijn. Is dat niet het geval, dan kan een schenking op papier worden gedaan, waarmee de ontvanger een vordering krijgt op de schenker. Deze kan bij de nalatenschap worden verrekend waardoor er minder erfbelasting hoeft te worden betaald. De schenking moet wel door de notaris worden vastgelegd én er moet jaarlijks minstens 6% rente aan de begunstigde van de papieren schenking worden vergoed.